

RAN-2409000304070001
S. Y. B. R. S. (Sem.-IV) Examination April - 2026
VAC - 104 - Bharatiya Mulya Parampara - II
Time: 1 Hours]
[Total Marks: 25
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature
પ્ર. 1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (સાત માંથી પાંચ)
10

1. નચિકેતાના પિતાનું નામ શું હતું?
 - (A) ઉદાલક
 - (B) ગૌતમ
 - (C) અરુણ
 - (D) ચાણક્ય
2. ગુરુ ગૌતમે સત્યકામને શિષ્ય બનાવવાનું કારણ શું કહ્યું?
 - (A) તે બ્રાહ્મણ કુળનો છે.
 - (B) તેણે સત્ય ન છોડ્યું (તે સત્યવાદી છે), તેથી સાચો બ્રાહ્મણ છે.
 - (C) તે ધનવાન છે.
 - (D) તે યુદ્ધમાં વીર છે.
3. સત્યકામની માતાનું નામ શું હતું?
 - (A) ગાંધારી
 - (B) જાબાલા
 - (C) કુંતી
 - (D) દ્રૌપદી
4. રાજા શિબિની પરીક્ષા લેવા કોણ કોણ આવ્યા હતા?
 - (A) વિષ્ણુ અને શિવ
 - (B) ઈન્દ્ર અને અગ્નિ
 - (C) યમ અને વરુણ
 - (D) બ્રહ્મા અને નારદ
5. યુધિષ્ઠિરે યજ્ઞ પાસેથી સૌ પ્રથમ કોનું જીવનદાન માંગ્યું?
 - (A) નકુલ
 - (B) ભીમ
 - (C) અર્જુન
 - (D) સહદેવ
6. મહાભારતમાં કેટલા પર્વ છે?
 - (A) 12
 - (B) 18
 - (C) 24
 - (D) 10
7. ધર્મના દશ લક્ષણોમાં “શૌચ” નું મહત્વ શું છે?
 - (A) શરીર અને મનની બાહ્ય-આંતરિક પવિત્રતા
 - (B) શત્રુને હરાવવું
 - (C) ધન સંગ્રહ
 - (D) તપનો ત્યાગ

પ્ર. 2. નીચેના જવાબો લખો.

05

(A) કઠોપનિષદમાં વર્ણિત નયિકેતા અને યમરાજના સંવાદની સંપૂર્ણ કથા વર્ણવો.

અથવા

(A) છાંદોગ્ય ઉપનિષદમાં વર્ણિત જાબાલા અને સત્યકામની સંપૂર્ણ વાર્તા વર્ણવો. આ વાર્તા કુળ-જાતિ કરતાં સત્ય અને ચરિત્રને વધુ મહત્વ આપે છે તે સમજાવો.

(B) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ એક)

05

1. ગંગા અવતરણ પ્રસંગ
2. આપદ્ધર્મ

(C) આપેલ સુભાષિતોનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી સમજૂતી આપો. (કોઈ પણ એક)

05

1. નાભિષેકો ન સંસ્કારઃ સિંહસ્ય ક્રિયતે વને ।
વિક્રમાર્જિતરાજ્યસ્ય સ્વયમેવ મૃગેંદ્રતા ॥
2. સુખસ્ય મૂલં ધર્મઃ । ધર્મસ્ય મૂલમર્થઃ ।
અર્થસ્ય મૂલં રાજ્યમ્ । રાજ્યસ્ય મૂલમ્ इन्द्रियजयः ।
इन्द्रियजयस्य મૂલં વિનયઃ । વિનયસ્ય મૂલં વૃદ્ધોપસેવ) ।
વૃદ્ધોપસેવયા વિજ્ઞાનમ્ । વિજ્ઞાનેન આત્માનં સંપાદયેત્ ।
સંપાદિતાત્મા જિતાત્મા ભવતિ । જિતાત્મા સર્વાર્થેઃ સંયુજ્યેત ॥